

Hals  
Arkiv

## Huse og gårde i Holtet

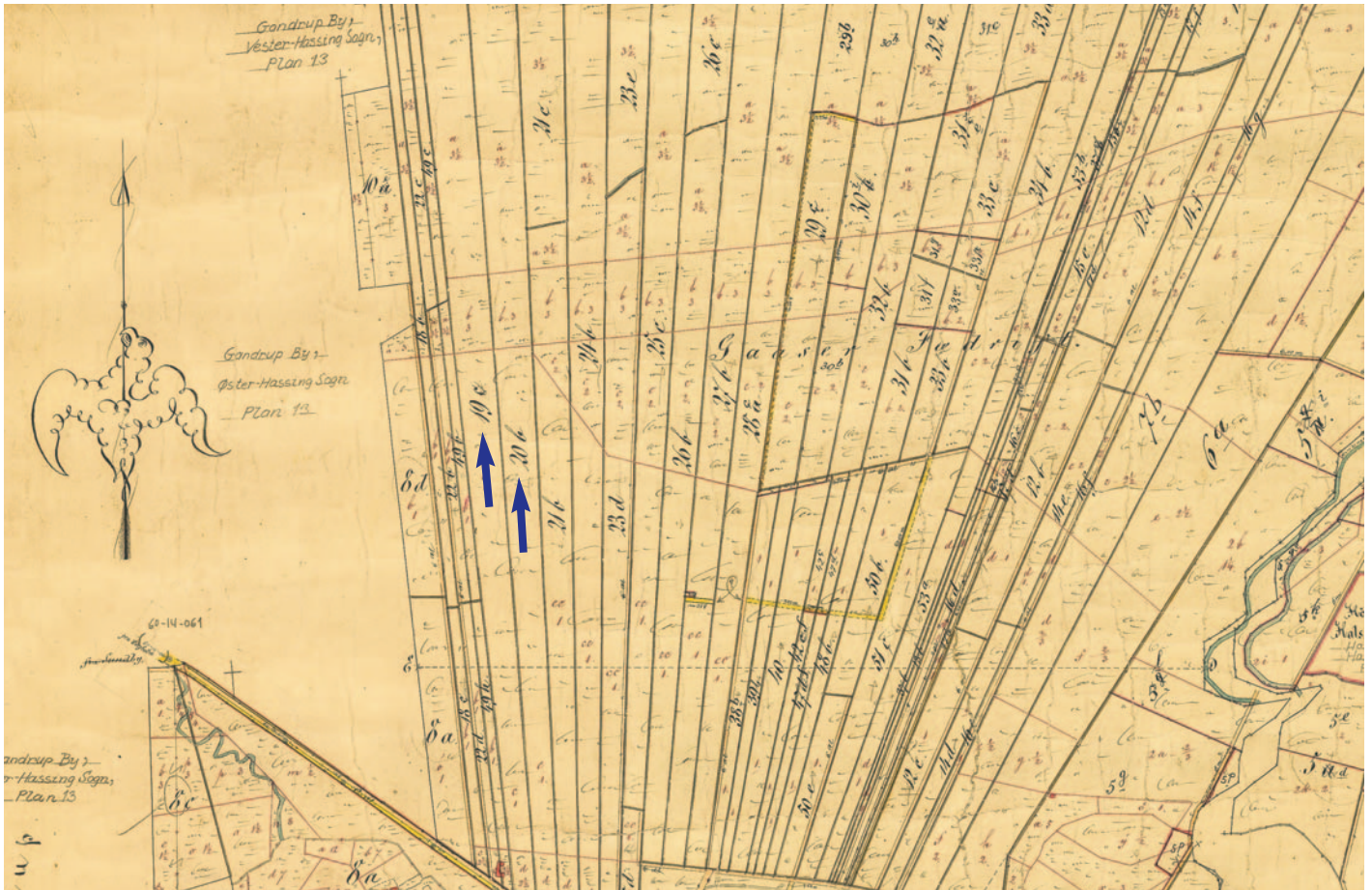
Teksten er baseret på indsamlinger foretaget af Klaus Aage Bengtson, Tove Michelsen, Orla Poulsen og Klem Thomsen.

Tekst af Klem Thomsen

Redigering og billedvalg af Asbjørn Thomsen

## Nordkær 16-18, Thomasminde

Gåser By, Øster Hassing, matrikel nummer 19c.



På udsnittet af det originale matrikelkort for Gåser By, Øster Hassing, 1857-1891, er de aflange parceller fra udskiftningen i 1797, matr. nr. 19c og 20b, beliggende på den oprindelige Gaaser Fædrift, nord for Hals Landevej, vist med blå pile. Korttegneren har hygget sig med at lave en krusse-dulle-fugl på Nordpilen.

Udgivet  
september 2025

Side 1 af 5

I 1841 køber "Gaardmand Thomas Christensen Klem i Gaaser den Gaard i bemeldte Gaaser Bye, Kjær Herred, Aalborg Amt, som hans Fader Christen Nielsen Klemmen hidtil haver haft i Fæste". Det drejer sig om den gård, der ved matriklen af 1844 <sup>1)</sup> får matr. nr. 20. Efter begge forældres død i 1842 overtager Thomas Christensen Klem samme år nabo-ejendommen Vestergaard på Skroldevej 12 i Gåser, senere matr. nr. 19. Begge disse gårde havde ved udskiftningen <sup>2)</sup> af Gåser By i 1797 foruden jorden i Gåser også fået tildelt et stykke af overdrevet <sup>3)</sup> i Gåser Kær, nord for nutidens Holtet by.

Thomas Christensen Klem dør i 1879, og knap to år senere afhænder hans enke, Mette Marie Hansdatter, ejendommen.

### 1881/1882

Den 22. maj 1881 underskrives dels et skøde og dels en købekontrakt. Med skødet overdrager Mette Marie Hansdatter ejendommen Vestergaard, bestående af matr. nr. 19 og 20, til sønnen Andreas Kreiberg Thomsen Klem, dog skal køberen respektere den købekontrakt, som sælgeren samtidig har indgået "angaende Gaaser Kjær Lodder".

Med nævnte købekontrakt overdrager Mette Marie Hansdatter tre lodder til sønnen Jens Thomsen Klem, nemlig "a. den under Gaarden MN: 19 hørende Kjærlod, b. den under Gaarden MN: 20 hørende Kjærlod.

5 Td Land garant: Maal langs ad vestre Side af den under MN: 19 hørende Englod". Desuden nævnes, at med ejen-

dommen "følger 2 Heste og nogle Fækreaturer af den ved min Gaard værende Besætning som nærmere er Køberen paa-

**1) Den ny matrikel.** Danmark er blevet matrikuleret flere gange, bl.a. i 1688. De tidlige matrikler blev ikke ført ajour, og efter udskiftningen sidst i 1700-tallet var der behov for en ny matrikel, og det skete i 1844. Det var med matriklen af 1844, at vi fik de matrikelnumre, der bruges i dag.

**2) Udskiftningen** af landbrugsjorden under Landboreformerne fra 1700 til 1850 var en ændring fra fællesdrift til bøndernes ansvar for dyrkningen af deres egen jord. Mange steder fik hver gård fik et samlet areal og ejendommene flyttede ud på de nye marker. Gåsers udskiftning skete i år 1797

**3) Overdrevet** var før udskiftningen uopdyrket areal, som blev brugt til græsning for kvæg. Det var ejet af landsbyen i fællesskab og lå ofte i udkanten af landbyen

Fortsættes næste side



Thomasminde, Nordkær 16 og aftægthuset, Nordkær 18, fotograferet i 1946.

Foto: Sylvest Jensen, Det kgl. Bibliotek, Hals Arkiv, B22827.

viste". Herefter iværksættes udstykningen af de tre parceller, den 25. juni 1882 kan skødet underskrives og den 30. juni kan samme tinglæses <sup>4)</sup>. Ifølge dette består den nyetablerede ejendom af matr. nr. 19c med et hartkorn <sup>5)</sup> på 5 skæpper, 2 fjerdingkar og 1¼ album, matr. nr. 20b med et hartkorn på 5 skæpper og 2¾ album, samt matr. nr. 19b med et hartkorn på 1skæppe, 3 fjerdingkar og 1¼ album. Ejendommen har således et samlet hartkorn på 1 tønne, 4 skæpper, 2 fjerdingkar og 2¼ album.

Formentlig har Jens Thomsen Klem straks bebygget en af parcellerne, og den 5. december 1882 kan den 27-årige "Ungkarl og Gaardejer Jens Thomsen Klem af Holtet" gifte sig med den 24-årige "Pige Jensine Marie Jensen af Starbæk [Aalborgvej 249]". Ægteparret får sønnen Thomas Klem den 7. marts 1883. Han dør dog allerede den 13. juni 1884, og den 18. juni "begraves Thomas Klem, søn af Gaardmand Jens

Thomsen Klem og Hustru på Thomasminde", så ægteparret har nu navngivet ejendommen til minde om den afdøde søn.

Ægteparret får datteren Mariane Kirstine Thomsen Klem den 8. september 1885. I 1888 dør hustruen Jensine Marie Jensen, 29 år gammel.

Ved folketællingen i 1890 bor enkemanden Jens Thomsen Klem på ejendommen i Holtet sammen med lillesøsteren Marianne Thomsen Klem, som er husholderske, en tjenestekarl og en tjenestepige. Den 4-årige datter Mariane Kirstine Thomsen Klem er i pleje hos sine bedsteforældre på Starbæk.

I 1892 gifter enkemanden Jens Thomsen Klem sig igen, denne gang med "Pigen Christiane Larsen" fra Gåser.

Ved folketællingen i 1901 bor ægteparret Jens Thomsen Klem og Christiane Larsen på ejendommen på Holtet med en tjenestekarl og en plejedatter.

Datteren Mariane Kirstine Thomsen Klem er stadig i pleje på Starbæk.

Ved folketællingen i 1906 bor

Christiane og Jens Klem på ejendommen i Holtet sammen med to tjenestekarle og en aftægtskone, Christianes moder.

Ved folketællingen i 1911 bor ægteparret på ejendommen sammen med en tjenestekarl og en tjenestepige.

Ved folketællingen i 1916 bor ægteparret på ejendommen sammen med to tjenestekarle og en tjenestepige. Ved denne folketælling kaldes ejendommen igen "Thomasminde".

**4) Tinglæst.** Tidligere blev et skøde ført ind i tingbogen af tingskriveren i retten, hvorefter det blev læst op og underskrevet.

Et dokument var før Tinglysningsloven af 1926 tinglæst, når det var oplæst i et offentligt retsmøde.

**5) Hartkorn** var tidligere en enhed for værdien af landbrugsjord (en kombination af jordens areal og ydeevne). Dengang al betaling foregik med forskellige varer, var det nødvendigt med et fælles værdimål. Man besluttede at sammenligne alle varer med værdien af det "hårde korn" eller *hartkorn*. der målt i tønner (ikke at forveksle med tønner land). 1 tønne = 8 skæpper = 32 fjerdingkar = 96 album.



Luftfotoet af  
Thomasminde  
Nordkær 16,  
Holtet, fra 1961.

Foto:  
Sylvest Jensen,  
Det kgl. Bibliotek.  
Hals Arkiv, B22828.

I 1919 tilkøber Jens Thomsen Klem matr. nr. 21c - med et hartkorn på 2 skæpper, 2 fjerdingkar og  $2\frac{3}{4}$  album - af naboen Søren Peter Bengtson i Nordkær på nutidens adresse Nordkær 12.

Ved folketællingen i 1921 bor ægteparret på ejendommen "Thomasminde" sammen med to tjenestekarle og en tjenestepige. Det samme er tilfældet ved folketællingen i 1925.

I 1929 tilkøber Jens Thomsen Klem matr. nr. 30h og 32e - med et hartkorn på henholdsvis 1 skæppe, 1 fjerdingkar og  $2\frac{1}{2}$  album samt 1 skæppe, 1 fjerdingkar og  $\frac{1}{2}$  album - af Andreas Larsen. Ejendommen har herefter et hartkorn på ialt 2 tønder, 2 skæpper og 2 album.

### 1930

Ved skøde tinglyst 20. marts 1930 sælger Jens Thomsen Klem sin ejendom til svigersøn-

nen Anton Peter Justesen. I forbindelse med denne handel tinglyses to hæftelser til sælgeren, dels en aftægt til sælgeren og dennes hustru, som kapitaliseres til 300 kr. årligt, og dels et pantebrev til sælgeren på 10.000 kr. Ved sidstnævnte pantebrev står der i anmærkningerne "Lejes"; se kommentar til denne anmærkning nedenfor.

Den 8. november 1910 var "Ungkarl Anton Peter Justesen f. i V. Hassing Sogn d. 16 Maj 1885, Søn af Gaardmand Anders Justesen og Hustru Johanne Pedersen, Knoldgaard, opholder sig i Gaaser, 25 Aar" blevet gift i Gåser kirke med "Pige Mariane Kirstine Thomsen Klem, f. paa Holtet, Øster Hassing Sogn, d. 8 September 1885, datter af Gaardejer Jens Thomsen Klem og Hustru Jensine Marie Jensen i Holtet, opholder sig i Starbæk, Holtet, 25

Aar". Bruden kendes herefter under navnet Jane Justesen.

Efter købet flytter ægteparret Jane og Anton Peter Justesen ind i huset på Nordkær 16 sammen med sønnen Anders Ejner Justesen (født 1915), datteren Anne Kirstine Justesen (født 1917) og sønnen Søren Justesen (født 1926). Alle tre børn er født i Ajstrup, Sulsted sogn. Disse fem personer er at finde i huset ved folketællingen den 5. november 1930 sammen med to tjenestekarle og en husassistent.

I nabohuset finder vi hustruens forældre og mandens sviogerforældre, Christiane og Jens Thomsen Klem. Der må være tale om det hus, som i dag har adressen Nordkær 18, der ligesom huset på Nordkær 16 er beliggende på matr. nr. 19c. Ifølge de offentlige registre er huset på Nordkær 18 bygget i 1931, men disse oplysninger er

*Fortsættes næste side*



*Thomasminde på Nordkær 16, og det tidligere aftægts hus på Nordkær 18, fotograferet 1990.*

*Foto: Ariel Luftfoto, Det kgl. Bibliotek. Hals Arkiv, B22825.*

tit usikre for ældre huse, hvad der formentlig også er tilfældet her. Jævnfør folketællingen står huset snarere færdigt november 1930, og formentlig betyder anmærkningen ved ovennævnte pantebrev, at aftægtsægteparret har lejet sig ind i dette.

Anton Peter Justesen dør i 1937. Ved folketællingen i 1940 bor enken Jane Justesen på ejendommen på Nordkær 16 med sine tre børn. Den ældste søn Anders er bestyrer, datteren Anne er husassistent og den yngste søn Søren er medhjælper. Desuden er der på ejendommen en tjenestekarl og en

tjenestepige. Endvidere bor aftægtsmanden Jens Thomsen Klem hos familien. Sidstnævntes hustru Kristiane Klem, født Larsen, var død i 1931. Selv dør Jens Thomsen Klem i 1943 og begravnes ved siden af sin hustru på Gåser kirkegård.

Der ser ikke ud til at bo nogen i huset på Nordkær 18 ved denne folketælling.

Jane Justesen, døbt Mariane Kirstine Thomsen Klem, dør i 1965 og begravnes ved siden af sin mand på Gåser kirkegård. Men forinden havde hun overdraget ejendommen på Holtet til sin ældste søn, Anders Justesen.

#### **o. 1948**

På grund af et hul i de tilgængelige digitaliserede ejendomsoplysninger kendes årstallet for næstkommende ejerskifte ikke præcist.

Anders Justesen (født 1915) bliver den 27. april 1941 gift i Gåser kirke med Agnes Pallisgaard (født 1916). Dette ægtepar får Jane Margrethe i 1942, Jørgen Kristian i 1944, Inger i 1945, Ellen i 1947, Jens Klem i 1951 og Børge Justesen i 1959. Alle børnene er født på Holtet.

Ved fødslerne frem til 1947 er Anders Justesen "Gaardforpagter", og ved fødslerne fra 1951 er han "Gårdejer". Dette betyder, at han har overtaget ejendommen på Holtet mellem 1947 og 1951.

Omkring 1946 var Else Marie og Otto Nielsen flyttet ind i det tidligere aftægts hus på Nordkær 18 sammen med datteren Lene, født 1945 i Øster Hassing. På Holtet komme Anna til i 1946 og Karen i 1951.

Samtidig med indflytningen starter Otto Nielsen vogmandsforretning fra adressen.

Denne vogmandsforretning eksisterer stadig - under navnet Holtet Vogmandsforretning - i dag drevet af Otto

*Else Marie og Otto Nielsen boede fra 1946 i den tidligere aftægtsbolig, Nordkær 18. På fotoet fra 1956 ses fra venstre Poul Nielsen, Inge, Else Marie, Otto, og Jytte. Forrest deres døtre Anne, Karen og Lene*



*Foto: Ralph Johansen. Hals Arkiv, B9210.*



Billeder fra 2025 er fra oven:

Thomasminde på Nordkær 16 fra haven.

Den tidligere aftægtsbolig på Nordkær 18.

Thomasmindes gårdsplads.

Foto:  
Tove Michelsen,  
Hals Arkiv, B22822,  
B22833 og B22821



Nielsens barnebarn Henrik Berthelsen fra adressen Nør-  
engen 39, Holtet.

I 1970 sælger Anders Justesen sælger matr. nr. 19b til Just Justesen. Samme år samles matr. nr. 20b og 21c under matr. nr. 19c. og matr. nr. 32e inddrages under matr. nr. 30h. Desuden er matr. nr. 21i tilkøbt, uvist hvornår. Gården består i 1970 af matr. nr. 21i på godt 5 hektar, matr. nr. 19c på ca. 25 hektar og matr. nr. 30h på ca. 5 hektar.

Anders Justesen dør i 1984, men inden var ejendommen afhændet til svigersønnen Simon Simonsen Krogh. Agnes Justesen dør i 2012 og begravnes ved sin mand på Gåser kirkegård.

#### 1978

I 1978 køber Simon Simonsen Krogh Thomasminde. Han er gift med forrige ejers datter Jane Margrethe Justesen. De bygger nyt stuehus i 1981. Ved siden af landbruget etablerer Simon Krogh en Shell Service med værksted i Gandrup.

Stedet består i dag [juli 2021] af matr. nr. 19c med et jordtilliggende på 87.989 m<sup>2</sup>, ca. 16 tønder land.

